

XXV ТЕАТАР ФЕСТ

Петар Кочић

ИЗМЕЂУ СНОВИЋЕЊА И РЕАЛНОСТИ

5–11. јун 2023.

НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ
У БЕОГРАДУ

ДЕЦА

Опера настала по роману
Милене Марковић

у 20 часова

11. ЈУН

БИЛТЕН

7

До следеће године!

Синоћ је ју Народном позоришту Републике Српске одржана свечана церемонија затварања XXV Театар феста „Петар Кочић“ и најбилма су уручене награде. Програм је водила Марина Мајкић Милетић са УНА телевизије која је подсетила публику да је током шест фестивалских дана изведено пет представа које су се такмичиле у званичној конкуренцији, да присуствује округлом столу последије сваке представе, као и промоцијама књига и часописа.

Стручни жири 25. Театар феста „Петар Кочић“ 2023. у саставу: Душко Љуштина, управник позоришта „Улиси“, Бриони, председник Жирија, и чланови Ана Тасић, позоришна критичарка и театролог и Наташа Иванчевић, глумица Народного позоришта Републике Српске донијели су одлуке о наградама које је саопштила Ана Тасић, наводећи и образложење жирија. Стручни жири Театар феста „Петар Кочић“ 2023. године одлучио је:

Награду за најбољег глумца добио је Марко Баћовић за улогу Спасоја Благојевића у представи „Покојник“, у продукцији Црногорског народног позоришта и Центра за културу Тиват, аутора Бранислава Нушића, у режији Егона Савина. Награду је у име Црногорског народног позоришта преузела Нела Оташевић, извршна продуценткиња, а награду је уручила Дијана Латинковић, менаџер корпоративних комуникација Адико банке, банке партнера Народного позоришта Републике Српске.

Услиједила је додјела награде за најбољу глумицу коју су ове године равноправно подијелиле Јасна Диклић за улогу Ане у представи „Мој син само мало спорије хода“ у продукцији Сарајевског ратног театра, по тексту Ивора Мартинића, у режији

Ивана Плазибата и Вања Ејдус за улогу Алексије Рајчић у представи „Успаванка за Алексију Рајчић“ у продукцији Народного позоришта у Београду и фондације „Нови Сад – престоница културе“ по тексту Ђорђа Косића и у режији Југа Ђорђевића. Јасна Диклић због пословних обавеза није могла присуствовати додјели, али је послала поруку која је прочитана на церемонији, а која гласи: Драге колеге, драги пријатељи, спријечена сам да дођем на додјелу ове престижне награде, јер у исто вријеме играмо представу у Загребу. Желим да се захвалим жирију који је препознао моју театарску оданост. Хвала драгим колегама, пријатељима, а посебно бањалучкој публици која нас је на дирљив начин поздравила на крају представе. Мој први професионални ангажман био је у бањалучком Народном позоришту, а на најљепши начин се затворио још један круг. Ваша Јасна Диклић

У име Вање Ејдус награду је преузела Анђелка Вујовић, извршна директорка Дrame Народного позоришта у Београду. Награду је уручила Дијана Латинковић, менаџер корпоративних комуникација Адико банке.

Награду за најбољу режију на фестивалу жири је додијелио Југу Ђорђевићу за режију представе „Успаванка за Алексију Рајчић“, у продукцији Народного позоришта у Београду и фондације „Нови Сад – престоница културе“ аутора Ђорђа Косића. Младом редитељу награду је уручила Ђурђа Тешић, редитељка и умјетничка директорка Народного позоришта Републике Српске.

Награду за најбољу представу у цјелини освојила је представа „Успаванка за Алексију Рајчић“, у продукцији Народного позоришта у Београду и фондације „Нови Сад – престоница културе“ по тексту Ђорђа Косића и у режији Југа Ђорђевића. Награду за најбољу представу је у име Народного позоришта у Београду преузела Анђелка Вујовић, а уручила Милица Кондић, шеф Службе за организацију догађаја и дигитални маркетинг компаније М:тел.

Затим је услиједила додјела три специјалне награде по одлуци жирија XXV Театар феста „Петар Кочић“. Прву специјалну награду добила је Јелена Кајго за текст драме „Ролеркостер“ Позоришта Атеље 212, а исту је уручила Ана Тасић, члан жирија. Глумцу Теодору Винчићу додијелена је награда за специјални допринос сценској игри, за улогу робота у представи „Ролеркостер“ Позоришта Атеље 212, због несвакидашње убедљиве изражајности, изграђене на једнолично ритуалним,

понављајућим, специфично крутим покретима који аутентично представљају одраз вештачке интелигенције, физички, али и миметички веома експресивно. У име Теодора Винчића награду је преузела Јелена Кајго, а уручила је Наташа Иванчевић, члан жирија.

Посљедња фестивалска награда уручена је селекторки фестивала Слађани Зрнић. Награду је уручила Ана Тасић, члан жирија.

Након честитки награђенима, водитељка је у име Народного позоришта Републике Српске захвалила Кабинету председника Републике Српске, Министарству просвјете и културе у Влади Републике Српске и Граду Бањалуци, који нас свесрдно подржавају свих ових година, као и Министарству културе и информисања Републике Србије. Изјаве захвалности упућене су генералном спонзору, компанији М:тел, као и осталим партнерима и пријатељима позоришта, који су помогли да XXV Театар фест „Петар Кочић“ буде реализован а то су: спонзори банка партнер Адико банка и компаније Мастеркард, Елнос група и Моцарт, генерални медијски партнер УНА телевизија и медијски партнери: Алтернативна телевизија, Независне новине, Глас Српске, Метромедија, Лед

медија и Инфо медија груп. Није изостала ни захвалност пријатељима Театар феста, а то су: цвјећара „Зорана“, Вивиа, Тиквеш, Газдина ракија, Реина, Бањалучко пиво и Институт за генетичке ресурсе.

Директорка Дијана Грбић се на крају обратила публици сљедећим ријечима: „Драга публико, љубитељи позоришта, поштовани новинари и сви пријатељи културе и умјетности, желим да вам се у име Народног позоришта Републике Српске, као организатора и домаћина Театар феста, од срца захвалим за оданост. У узајамности коју његујемо, ви, драга публико, с једне стране и

ми на позоришним даскама с друге, суштина је позоришне умјетности и најискреније сам дирнута срчаном и разумијевањем које смо дијелили на 25. Театар фесту. Он се ове године кретао концептом у лимбу или **између сновиђења и реалности**. Тај простор јесте нематеријалан али, као и сама љубав, јако постојан. Представе које смо имали прилику да гледамо, осјећамо и исплакујемо су аутентично и храбро, језиком умјетности, одговарале на тему. Умјетност је по ко зна који пут показала своју снагу. Честитам свим награђеним ансамблима, као и свим учесницима 25. Театар феста који је, носећи име нашег великог писца и храброг гласа слободе, остао и ове године на свом мисионарском путу. Путу који је свевремен и одређен језиком умјетности.

Позоришта отварају многа болна питања, испитују нашу реалност и дају допринос друштвеној и културној еманципацији. Тај свевремени задатак позоришне умјетности није једноставан и није лако одупирати се свакодневним друштвеним изазовима, бранећи часно умјетнички интегритет.

Са ових дасака и вечерас настављамо да одашиљамо љубав и бранимо интегритет позоришне умјетности. Умјетности која има одговор на све, умјетности као свјетлу на нашем путу, умјетности као нашем језику и водилји.

И ми вјерујемо, када све заћути, када стане или нестане, умјетност, баш као љубав, никада не престаје. И зато смо увјерени да ћете нам руку подршке, као што то овогодишњи визуал Театар феста и симболизује, и убудуће пружити управо ви, драга публико, јер све ово радимо само због вас.

На крају, у част побједника, служећи се ријечима Петра Кочића чије име са достојанством носи наш фестивал, затварам овогодишњи Театар фест и позивам да бранимо свевременост умјетности, поштујући њену потребу и условљеност слободом.

„Слобода...јер све је без Тебе ништа, – ништа је с Тобом све! Вијекови би потамњели, народи би подивљали да високо не сија звијезда Твоја...“

Након овог обраћања и свечаног проглашавања XXV Театар феста „Петар Кочић“ затвореним, публика је имала прилику да ужива у опери „Деца“ по тексту Милене Марковић и композиторке и редитељке Ирене Поповић, а у продукцији Народног позоришта у Београду.

ИЗВЕШТАЈ ЖИРИЈА 25. ТЕАТАР ФЕСТА „ПЕТАР КОЧИЋ“

Жири 25. Театар феста „Петар Кочић“, у саставу Душко Љуштина, Наташа Иванчевић и Ана Тасић, након одгледаних пет представа у такмичарском програму, донео је следеће, једногласне одлуке:

Награда за најбољу представу на фестивалу додељује се „Успаванки за Алексију Рајчић“ Народног позоришта у Београду.

Представа се награђује због заокружености и успешности целокупног сценског језика – стилски и формално необичног и инспиративног драмског текста, сугестивног, хипнотичког звука, прецизне, симболички ефектне сценографије, вишезначног костима, изражајне игре ансамбла и режија која је вешто и маштовито повезала све ове елементе у једну естетски снажну целину.

Награда за најбољу режију на фестивалу додељује се Југу Ђорђевићу за режију представе „Успаванка за Алексију Рајчић“ Народног позоришта у Београду.

Режија је деликатно објединила музичке, драмске и кореографске сегменте извођења, чисто и доследно, без вишка знакова. Остварено кроз стилизацију и сносики мизансцен, редитељско вођење радње води до изузетно упечатљивог доживљаја игре, кроз судар рационалних и ирационалних значења.

Награда за најбољег глумца додељује се Марку Баћовићу за улогу Спасоја Благојевића у представи „Покојник“ Црногорског народног позоришта.

Баћовић је слојевито и раскошно приказао Спасојев урођен битанглук, склоност ка крађи, корупцији и лицемерју и потпуно одсуство етичности и људскости. Његова игра тече уз упадљиву лакоћу и ненаметљиву спретност, у грађењу једног препознатљиво савременог моћника, лешинара који са дијаболичним шармом узима шта му не припада.

Награда за најбољу глумицу равноправно се додељује Јасни Диклић за улогу Ане у представи „Мој син само мало спорије хода“ Сарајевског ратног театра, и Вањи Ејдус за улогу Алексије Рајчић, у представи „Успаванка за Алексију Рајчић“ Народног позоришта у Београду.

Јасна Диклић је сведеним и изражајним средствима, на сложеном простору преплета апсурда, гротеске и реализма уобличио изванредно аутентичан лик који постоји између стварности и маште, сећања и заборавља. Њена игра је одраз магије врхунског сценског представљања, заводљивог и неухватљивог

јер у себе уграђује бројна значења, огледало сложености људске душе.

Вања Ејдус је одмереном и изражајном осећајношћу убедљиво представила Алексију, вешто обликујући смесу трагичности због неминовности бола трпљења и погубне жеље за близином мушкарца, и специфичне ведрине, снаге помирења са патњом. Елегантна обучена, као да је јунакиња неке гламурозне опере, она готово церемонијално представља Алексију која постаје стуб отпора према поразном и назадном патријархату, не губећи своју снагу, благод и мир.

Специјална награда се додељује Јелени Кајго за текст драме „Ролеркостер“, изведен на сцени Атељеа 212.

„Ролеркостер“ је вешто написан, комичан и истинит комад који се подстицајно разрачунава са проблемима националних и верских идентитета, амбивалентног утицаја нових медија и технологија на свакодневни живот, емотивним фрустрацијама, са промењеним друштвеним положајем жене, као и са апсурдима политичке коректности. Текст је вредан због упадљиве савремености, бритких запажања и катарзичног хумора, при чему треба напоменути да је нарочито драгоцен јер се на наше репертоаре у последње време ретко постављају савремене домаће комедије, које интелигентно погађају неуралгичне тачке овог времена.

Поред ових главних, због изванредних, посебних успеха, жири је одлучио да додели још две специјалне награде:

Глумцу Теодору Винчићу за специјални допринос сценској игри, за улогу робота у представи „Ролеркостер“ Атељеа 212, због несвакидашње убедљиве изражајности, изграђене на једнолично ритуалним, понављајућим, специфично крутим покретима који аутентично представљају одраз вештачке интелигенције, физички, али и миметички веома експресивно.

Селекторки фестивала Слађани Зрнић јер је зналачки, вешто и промишљено, утврдила уметнички квалитетан и значењски подстицајан програм, репрезентативан и тематски заокружен, доследно окренут ка питањима породичног и друштвеног расула, свеprisутне декаденције, моралне и физичке обогалености.

**Душко Љуштина, председник
Ана Тасић, члан
Наташа Иванчевић, члан**

У Бањој Луци, 10. 6. 2023. године

„Деца“ у част награђених

На Великој сцени Народног позоришта Републике Српске у част награђених изведена је опера „Деца“ настала по тексту Милене Марковић, а за коју је композиције урадила редитељка ове опере. Раскошно музичко-сценско дјело нашло је пут до срца бањолучке публике која је аплаузом показала да је жељна оваквих догађаја.

са Иреном, Игором Коругом (кореограф), сценографом (Мираш Вуксановић), костимографкињом (Селена Орб) ону илузију, која је у позоришту најделотворнија – паноптикум различитости, разиграности, вечитог кретања, сагласја неспојивог, одјек сећања, и то не превасходно Милениним текстом. Поема „Деца“ је п(остала) предложак, око кога се свила игра, „homo ludens“ је, код свих, па чак и код музичара из оркестра, испољио своју животну радост, која је, као у правом позоришту, произашла из трансформације – туге, сете, меланхолије, разочарања... Јер, опера „Деца“ није драмска, него музичка представа, њен унутрашњи динамични мотив су музика и покрет, који нису увек свима разумљиви, али комуницирају и без речи. Као у класичним операма (које се често певају на страним језицима), све време представе читамо титл, оригиналне стихове из романа „Деца“. То одвлачи пажњу и потпуно је непотребно, из бар два разлога: врло се артикулисано пева текст, а затим, он, као такав, и није најважнији. Музика Ирине Поповић Драговић, као и увек, има своју драму, нарацију, стратегију и сценско тело. Њој су речи само драгоцену подршка.

„Пролог“, „Шума солитера“, „Кад сам била мала“, „Одрастање“, „Рођење песникиње“, „Буђење пролећа“, „Зачеће“, „Дете није као друга деца“... Довољни су наслови, да уђемо, опчињени, у поновно рађање драмског театра „из духа музике“, Иренине. Огољеност стварности у стиховима Милене Марковић се, можда више појачава, него ублажава разноврсним певањем. Покрет Игора Коруге даје сценском догађању примарну наивност, а костим Селене Орб подсећа на еклектику „Алисе у земљи чуда“, само без утехе Белог Зеца.

Драгана Бошковић

(преузето са *novovsti.rs*)

Домаћин
вечери:

Сценско певање романа-поеме

„Драми за гласове“ (драма Дилана Томаса, „Под млечном шумом“, на пример), тешко је дати „сценско тело“, јер је креирана за широку слушаоачеву имагинацију, вођену интонацијом, емоцијом и тонском структуром драмског дела. Врло сличну асоцијацију изазива и опера Ирине Поповић Драговић, на текст романа Милене Марковић, „Деца“, награђеног НИН-овом наградом за роман 2021. године.

Роман о идентитету женског бића, сагледан и опеан кроз слободни, сублимни, а асоцијативно раскошни стих, Ирена Поповић Драговић је мултипликовала својом изванредном музиком и у онтолошком, и у естетичком смислу. Драма за гласове је задобила своју динамичну, распевану, разнолику, аутентичну сценску појаву, овом музиком. Позната форма сценског читања драме, проширила се, лако и природно, на сценско певање романа, који је остао (17 песама) у изворној форми, одлуком аутора либрета Димитрија Коканова. На сцени Народног позоришта, глумци (Нела Михаиловић, Сузана Лукић, Предраг Милетић, Вања Милачић, Павле Јеринић, Милене Ђорђевић, Бојана Стефановић, Бојана Бамбић, Драгана Варагић, Александар Вучковић, Миона Марковић, Теодора Спаравало, Јелена Благојевић, Владан Матовић), певачи (Тамара Митровић, Искра Сретовић, Марко Костић), дечји хор „Наде“ и камерни оркестар, створили су, заједно

ПОДРЖАВАЈУ НАС

генерални
спонзор
93. сезоне

банка партнер
Addiko Bank

MOZZART

una

Глас Српске

NEZAVISNE

СВИЈЕТЛО ПИВО
Бањолучка
од 1873.

REINA
Tisita

GAZDINA
rakija

TIKVEŠ

VIVIA

Ujedinjena
ZAGRANA

**ТАКМИЧАРСКИ ПРОГРАМ ТЕАТАР ФЕСТА
ПЕТАР КОЧИЋ 2023.**

(од 5. 6. до 11. 6. 2023)

Уторак, 6. 6. 2023.

АТЕЉЕ 212

РОЛЕРКОСТЕР

Аутор: Јелена Кајго

Редитељ: Милица Краљ

Сриједи, 7. 6. 2023.

НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ НИШ

САН О ЗАВИЧАЈУ

(Невиђено фолк сновиђење)

Аутор: Иван Велисављевић

Редитељ: Милан Нешковић

Четвртак, 8. 6. 2023.

ЦРНОГОРСКО НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ И

ЦЕНТАР ЗА КУЛТУРУ ТИВАТ

ПОКОЈНИК

Аутор: Бранислав Нушић

Редитељ: Егон Савин

Петак, 9. 6. 2023.

САРАЈЕВСКИ РАТНИ ТЕАТАР

МОЈ СИН САМО МАЛО

СПОРИЈЕ ХОДА

Аутор: Ивор Мартинић

Редитељ: Иван Плазибат

Субота, 10. 6. 2023.

НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ У БЕОГРАДУ

(представа је реализована у копродукцији са

Стеријиним позорјем и фондацијом „Нови

Сад – престоница културе“)

УСПАВАНКА ЗА

АЛЕКСИЈУ РАЈЧИЋ

Аутор: Ђорђе Косић

Редитељ: Југ Ђорђевић

Издавач: Народно позориште Републике Српске

Уредник билтена: Наташа Кецман

Модератор округлог стола: Александра Гловацки

Модератор пратећег програма: Александар Матрак

Дизајн: Даниела Ђукић

Фотографија: Дејан Ракита

Организатор: Милан Лепер

